

MARGE
FENELON

BYŤ
AKO
MÁRIA

Desať
Máriiných
čností
v živote
modernej
mamy

MARGE
FENELON

BYŤ
AKO
MÁRIA

„Vďaka vzťahu s mojou matkou som sa mohol ľahšie zamilovať do Ježišovej matky Márie. V mame som totiž videl veľa čností našej preblahoslavenej Matky. Na týchto stránkach pre vás ožijú mariánske čnosti a skôr, než sa nazdáte, dovolíte Márii, aby bola vašou duchovnou matkou.“

kardinál **TIMOTHY DOLAN**,
arcibiskup New Yorku

„Milé a dôležité – kniha *Byť ako Mária* je pokrmom pre dušu matky! Marge Fenelon poukazuje na Máriinu úlohu v Písme a v cirkevnej tradícii a brilantne ju vyjadruje jazykom, pomocou ktorého sa s ňou dnešné matky dokážu stotožniť a ihneď ju aplikovať vo svojom živote. Jednoducho krásne!“

DONNA-MARIE COOPER O'BOYLE,
autorka knihy *Rooted in Love (Zakorenení v láske)*

„Kniha *Byť ako Mária* je síce dielom pre matky, ale aj ja ako muž a jezuitský kňaz mám túto knihu veľmi rád. Vďaka osobným príbehom, dômyselným evanjeliovým scénam a otázkam na zamyslenie som lepšie pochopil povolanie k materstvu a hlbšie vstúpil do Máriinho srdca.“

o. **JAMES KUBICKI SJ**,
autor knihy *A Heart on Fire (Zapálené srdce)*

„Často sa na Máriu pozeráme ako na našu zbožnú spoločníčku, ale pritom prehliadame skutočnosť, že bola matkou, ktorá poznala všetky radosti i starosti pri výchove dieťaťa. Marge Fenelon nás vo svojej krásnej knihe *Byť ako Mária* pozýva, aby sme sa na svoje materstvo pozreli z hľadiska života našej preblahoslavenej Matky.“

MARY DETURRIS POUST,
autorka knihy *Cravings (Túžby)*

„Dielo *Byť ako Mária* je kniha o Márii, na ktorú čakali mamy všetkých vrstiev, hoci o tom asi ani nevedeli. Fenelon robí z preblahoslavenej Matky skutočnú osobu bez toho, aby ubrala niečo z jej úžasných vlastností. Budete ju chcieť čítať znova a znova a podeliť sa o ňu s každou mamou, ktorú poznáte.“

SARAH A. REINHARD,

autorka knihy *A Catholic Mother's Companion to Pregnancy*
(*Sprievodca katolíckej matky tehotenstvom*)

„Tak veľmi sme si zvykli premýšľať o Márii ako o ‚preblahoslavenej Panne‘, ‚Kráľovnej neba‘ či ‚Bohorodičke‘, až niekedy zabúdame, že bola aj skutočnou matkou z mäsa a kostí skutočného dieťaťa z mäsa a kostí. Marge Fenelon vo svojej najnovšej knihe veľmi živým spôsobom opisuje Máriu, ktorá musela povedať Jozefovi, že je tehotná; posmievali sa jej, že je slobodná matka; musela sa pozeráť, ako jej syn rastie, začne žiť svoj život a napokon jej pred očami zomrie. Ak ste mali problém nadviazať vzťah s Máriou z ikon a svätých obrázkov, kniha *Byť ako Mária* vám poskytne múdry a veľmi praktický návod, vďaka ktorému vám Mária pomôže byť tým najlepším rodičom.“

WOODEENE KOENIG-BRICKER,

autorka knihy *365 Mary* (*365 Mária*)

MARGE
FENELON

BYŤ
AKO
MÁRIA

Desať
Máriiných
čností
v živote
modernej
mamy

© AVE MARIA PRESS, 2013
P. O. BOX 428, Notre Dame
Indiana 46556, USA

Z amerického originálu: *Imitating Mary:
Ten Marian Virtues for the Modern Mom*

Vydal: © Zachej.sk, 2020
Preklad: © Pavol Petrík
Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: Mgr. Martina Bednáríková, MA
Mgr. Martina Bodnárová, PhD.

Citácie sú uvedené podľa:
Biblia - Starý a Nový zákon, katolícky preklad, SSV, 2016
Katechizmus Katolíckej cirkvi, SSV, 2017

ISBN: 978-80-8211-187-6

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

*O. Jonathanovi Niehausovi ISP (1960 – 2012),
milému rodinnému priateľovi, trpezlivému učiteľovi
a vynikajúcemu duchovnému sprievodcovi.*

*Otec Jonathan, veľmi nám chýbate.
Môžem len dúfať, že budem žiť to,
čo ste ma naučili svojimi slovami a príkladom.*

Predslov

Stránku CatholicMom.com som v roku 2000 zaregistrovala z čistého rozmaru. Bola som matkou dvoch malých synov a manželkou Grega, mojej životnej lásky (v tej dobe nebol katolíkom). Spomínam si, že ma úplne zaskočili nielen materské a manželské povinnosti, ale hlavne zodpovednosť za výchovu našich detí v katolíckej viere.

Moja motivácia kúpiť si knihu o počítačoch a založiť malú stránku bola teda zväčša sebecká. Zúfalo som potrebovala podporu, povzbudenie a informácie, ktoré sú dôležité pre moje povolanie matky, zvlášť katolíckej matky. Táto jedinečná ľudská túžba nadviazať vzťahy a komunikovať medzi sebou ma nikdy neprestáva udivovať. Väčšinu žien, s ktorými som nadviazala kontakt v tých prvých dňoch, dnes považujem za svoje drahé priateľky. Mnohé z nich sa stali prispievateľkami na stránke CatholicMom.com. Tento zdroj pozýva stovky tisíc žien z takmer 200 krajín celého sveta do každodenného dialógu o veciach, na ktorých v našom živote najviac záleží. Spoločne sme sledovali, ako sa naše deti narodili a rástli; modlili sme sa jedna za druhú a čo najlepšie sme školili nové mamy, ktoré vstúpili do nášho rozrastajúceho sa spoločenstva.

Aj po mnohých rokoch sa každý deň zobúdzam a hneď idem k pracovnému stolu s radosťou pre toto poslanie, ktoré sa stalo mojím životným dielom. Spôsob, akým nás Cirkev oslovuje, sa v priebehu storočí vyvíjal a menil, no jej poslanstvo ostáva nadčasové ako vždy. Dnešní katolícki rodičia môžu čeliť novým skúškam a možnostiam, kto-

ré sa rodia v čoraz pokročilejšej technologickej kultúre. Mnohé obavy, otázky, radosti a potešenia, ktoré máme v srdciach, sú však rovnaké, aké mali naši rodičia a starí rodičia.

Ako manželky a slobodné ženy, ako mamy v domácnosti a pracujúce matky, ako matky a staré matky, no najmä ako katolíčky a ženy viery máme poslanie: poznať Boha, milovať ho a slúžiť mu, deliť sa o jeho láskyplnú starostlivosť s našou rodinou a priateľmi a radovať sa zo života s ním naveky v nebi. Sú to vznešené ciele, ktoré si vyžadujú, aby sme sa mu každý deň opäť odovzdávali! Toto poslanie si od nás vyžaduje to najlepšie. A aby sme boli čo najlepšie, potrebujeme pomoc, podporu a povzbudenie.

Preto s radosťou spájam sily so svojimi priateľmi a kolegami v Ave Maria Press, aby sme vytvorili sériu kníh podľa CatholicMom.com, ktoré vám pomôžu vo vašom životnom poslaní. Chceme vás vzdelávať, podporovať a inšpirovať prostriedkami, ktoré sú zaujímavé a autenticky katolícke. Dúfame, že tieto knihy budú spolu s materiálmi, ktoré ponúkame na CatholicMom.com, pokrmom pre vaše srdce, myseľ, telo a dušu. Zaoberajú sa totiž vecami, ktoré robia z materstva viac než len obyčajný status a uznávajú ho za skutočné povolanie.

V knihe *Byť ako Mária* nájdete nástroje, ktoré vám pomôžu urobiť presne toto – prijať svoje materstvo vďaka tomu, že bližšie spoznáte Máriu. Keď uvažujem o svojom živote s Preblahoslavenou Pannou Máriou, je mi jasné, že som si ju v plnej miere začala vážiť až vtedy, keď som sa sama stala matkou. V detstve bola mojou orodovníčkou, ku ktorej som sa utiekala. Mária prijímala môj zo-

znam modlitbových úmyslov a ja som jej dôverovala, že tieto úmysly zanesie svojmu synovi Ježišovi Kristovi. Môj vzťah s Máriou sa začal prehlbovať až na Univerzite Notre Dame, kde som začala rozjímať o jej Magnifikate. Stala sa mojou duchovnou spoločníčkou počas celého univerzitného štúdia. Môj vzťah s matkou ľudstva však dozrel až vtedy, keď som po prvýkrát pocítila zodpovednosť za svojich synov. Až vtedy som konečne začala chápať hĺbku lásky, akú táto jednoduchá mladá žena musela mať v srdci.

Máriino fiat, jej „áno“, jej ochota odovzdať celé svoje bytie v plnej miere Božiemu plánu – so všetkými jeho slávnymi a bolestnými stránkami – ma stále udivuje. Ako mama som presvedčená, že by som bez váhania položila život za svoje deti. Máriu poznáme ako svedkyňu a hlavnú obhajkyňu v Kristovom živote a jeho verejnom účinkovaní. A práve tieto chvíle, v ktorých mala najhlbšiu túžbu chrániť svojho syna – keď v srdci uvažovala a zanietené sa modlila za všetko, čo sa dialo v ich životoch –, ma upozorňujú na milosť, ktorá sa nedá vysvetliť a ktorá podčiarkuje jej skutočné poslanie.

Kniha *Byť ako Mária* sa do týchto chvíľ ponára spôsobom, ktorý nám pomáha pochopiť Máriine emócie, obavy a myšlienky. Vďaka tomu môžeme ľahšie nadviazať vzťah a rozvíjať priateľstvo s Matkou, ktorá nám chce pomôcť prijať naše poslanie matiek a Božích dcér. S Máriou ako spoločníčkou a vzorom tiež spoznáme silu nášho materského „áno“ Božej dokonalej vôle pre náš život, naše drahé rodiny a náš svet.

Lisa M. Hendey

Úvod

Táto kniha vznikla tak, ako vznikajú všetky dobré nápady - dobrým rozhovorom s niekým, koho obdivujem. Pred niekoľkými rokmi som sa rozprávala s mladou ženou a tá sa mi zdôverila, že sa bojí mať deti, lebo nezažila dobrý vzťah s vlastnou matkou. Myslela si, že aj ona zlyhá, keďže zlyhala jej matka. Počas nášho rozhovoru som chcela zmeniť jej názor, ale rýchlo som si uvedomila, že na to jeden rozhovor nebude stačiť.

Zároveň som si uvedomila aj to, že tento prípad pochybovania o sebe nie je ojedinelý. Videla som mnoho žien, ktoré spoločnosť pohadzovala sem a tam. Chcela ich presvedčiť, že materstvo je buď tovar, alebo súženie. Z toho vyplýva, že ak si naša spoločnosť neváža materstvo, nebude si vážiť ani matku. Výsledkom je veľké množstvo žien, ktoré sa vzdávajú materstva, lebo ich nemá kto povzbudiť. Nedostatočná podpora niekedy vedie k prílišnému vystresovaniu a preťaženiu matky, ktorá následne zneužíva druhých ľudí. Tieto ženy nie sú zlé mamy; sú to mamy, ktorým zle slúži spoločnosť. Nedáva im potrebnú podporu.

A potom sú tu matky, ktoré robia skvelú prácu, ale nevedia o tom, lebo im to nikto nepovie - aspoň nie tak jasne a často, ako to mamy potrebujú počuť. Chcú byť dokonalé, ale neuvedomujú si, že ich nedokonalosti ich robia hodnými ešte väčšej lásky. Chcú to najlepšie pre svoje deti, ale nechápu, že to najlepšie, čo im môžu dať, sú ony samy. Sústredia sa na to, čo nemôžu, a nie na to, čo môžu urobiť. Nenaučili sa dať si zaslúžené potľapkanie po pleci.

Pre všetky druhy mám navrhujem to isté riešenie: Máriu. Ona je odpoveďou pre všetky mamy. Väčšina z nás si neuvedomuje, že s Božou milosťou a Máriiným príkladom môžeme prekonať všetky prekážky, aby sme sa stali milujúcimi a úžasnými matkami, akými máme byť. V Márii máme matku hodnu nasledovania. Je v plnej miere človekom s tými istými skúsenosťami a emóciami, aké máme my. V jej živote nájdeme príklad a v jej čnostiach nájdeme inšpiráciu. Mária nám môže ukázať, ako sa máme stať matkami, akými chceme byť - matkami, akými môžeme byť.

V knihe, ktorú držíte v rukách, nájdete analýzu Máriinho života, ktorý sa prepožičiava modernej matke. Pozrieme sa na Máriin život skrze desať udalostí či vrcholov. Vďaka tomu spoznáme ženu, ktorá rozumie frustráciám spojeným s výchovou detí, službou manželovi, láskou k rodine a uctievaním Boha. V podstate spoznáme Máriinu ľudskú stránku. Po preskúmaní Márie sa s ňou stretne tak, že označíme kľúčové čnosti, ktoré praktizovala počas celého života. Potom budeme diskutovať o tom, ako dnes môžeme žiť tieto čnosti aj my matky. Aby sme sa do Márie ľahšie zamilovali, na konci každej kapitoly sa nachádzajú slová múdrosti, o ktorých môžeme uvažovať, ako aj otázky na osobné zamyslenie alebo skupinovú diskusiu. Nájdete tam aj zoznam vecí a praktických návrhov, na ktorých môžeme pracovať až do ďalšej kapitoly.

Modlím sa, aby sme sa po zverení nášho materstva Márii stali matkami, akými nás chce mať Boh. Matkami, aké naše deti potrebujú, a matkami, aké v spoločnosti chýbajú. Takto môžeme zmeniť svet - jedna mama po druhej.

1. KAPITOLA

MÁRIINO FIAT

NAPODOBŇOVAŤ MÁRIINO ÁNO

Skúste si nachvíľu predstaviť, ako by dnešná spoločnosť reagovala na Máriino áno anjelovi Gabrielovi, keď sa prišiel opýtať, či porodí Božieho Syna. Aktualizuje si Mária svoj facebookový status? Bude Gabriel tvítovať slovo za slovom? Objavia sa v bulvárnych časopisoch dramatické fotografie Márie a Gabriela? Alebo budú všetky blogy mlčať a spravodajské siete si to vôbec nebudú všímať? Nech už by to dopadlo akokoľvek, môžete si byť istí, že reakcia by nebola primeraná tejto udalosti. Zvestovanie je totiž udalosť, ktorá naveky zmenila dejiny.

V deň, keď Panna z Nazareta súhlasila, že sa stane Božou Matkou, ozývali sa radostné výkriky v nebi, na zemi a pod zemou. Až s Máriiným súhlasom sa mohlo uskutočniť tajomstvo vtelenia. Ponúknutím svojho slobodného rozhodnutia dala preblahoslavená Panna Božiemu Synovi materské semeno života, ktoré umožnilo Všemohúcemu vstúpiť do svojho stvorenia. Slovo sa stalo telom. Mladé židovské dievča súhlasilo so žiadosťou anjela Gabriela a Boží plán našej spásy bol zabezpečený. Vo chvíli zvestovania dala Mária do pohybu reťaz udalostí s ďalekosiahlymi dôsledkami.

Význam Máriinho fiat pre nás kresťanov

Keď Mária povedala Božej vôli áno - svoje fiat -, v jej lone sa počal náš Pán. Jej súhlas stať sa nástrojom Ježišovho vtelenia zároveň znamenal súhlas stať sa nástrojom Božieho plánu spásy pre nás. Keby sa Boží Syn nestal človekom, keby nežil, nekázal, netrpel a nezomrel na zmierenie za naše hriechy, neotvorili by sa nám nebeské brány. Keď sa Mária stala Kristovou matkou, stala sa aj matkou jeho Cirkvi. Tým plní povinnosti, ktoré súvisia s týmto postavením: živí a vzdeláva Boží ľud. Všetky výsady a úlohy, ktoré Mária dostala vo svojom božskom materstve, dostala aj ako Matka ľudstva. „Porodila Syna, ktorého Boh ustanovil za prvorodeného *medzi mnohými bratmi*, totiž medzi veriacimi, na ktorých zrodení a výchove Mária spolupracuje s materinskou láskou,“ hovorí nám Cirkev v dokumente II. vatikánskeho koncilu *Lumen Gentium*¹. Mária sa večným panenstvom vzdala možnosti mať fyzických potomkov, aby sa stala duchovnou matkou celej Cirkvi skrze svojho syna Ježiša.

Máriino univerzálne materstvo jej zaručuje postavenie prostredníčky. Má schopnosť vedieť o nás všetko vrátane našich osobných potrieb a starostí. Všeobecne sa predpokladá, že pre svoje blažené videnie blahoslavení v nebi vidia v Bohu akoby zrkadlový obraz toho, čo je špecifické pre nich a pre ich poslanie. Napríklad dokážu vidieť, čo sa deje s ich príbuznými, a poznajú úmysly ľudí, o ktorých sa starajú. Samozrejme, ešte viac sa to vzťahuje na Máriu, lebo

¹ Pavol VI., *Lumen Gentium*, 21. 11. 1964, <https://dkc.kbs.sk/>

je veľmi blízko pri našom Pánovi a má úlohu v pláne spásy. Pozná všetky naše túžby a potreby. Má veľkú „moc“ orodovať a starať sa o nás svojou nežnou materinskou láskou. To, že bola počatá bez prvotného hriechu a po celý život ostala bez hriechu, jej umožňuje plniť si úlohu rozdávania a udržiavania života milosti v hriešnom ľudstve. Keďže bola s telom aj dušou vzatá do neba, dokáže sa o nás starať po každej stránke nášho života.

Vo chvíli krstu sme sa ako kresťania stali Máriinými deťmi. Keď sme sa stali súčasťou Krista, Hlavy Cirkvi, stali sme sa zároveň súčasťou Márie, Srdca Cirkvi. Keď sa rozvíja náš život milosti, prijímame duchovnú výživu a výchovu. Sme pozvaní do blízkeho vzťahu s Máriou, v ktorom zakúsime jej nevyčerpatelné bohatstvá, lebo je našou Matkou. Jej áno tomu, aby sa stala Pánovou matkou, je zároveň jej áno tomu, aby sa stala našou Matkou. A to nielen všeobecnou Matkou Cirkvi, ale aj individuálnou Matkou svojich jedinečne milovaných detí.

Význam Máriinho fiat pre nás matky

Máriino fiat má osobitý význam pre nás matky. Jej áno tomu, že bude našou Matkou, bolo nielen v poriadku milosti, ale aj súhlasom s tým, že nám ukáže cestu v našom materstve. Vyjadrením súhlasu, že sa stane Božou Matkou, zároveň súhlasila, že bude príkladom skutočného materstva a bude nám pomáhať, aby sme sa aj my stali skutočnými matkami. Mária žila sväté materstvo. Chce, aby sme aj my žili sväté materstvo, a tak mohli svojím po-